

Kadernota 2025-2028

meewerkend

boxtel

Kadernota 2025-2028 Gemeente Boxtel

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	4
Programma's	5
Duurzame Transformatie	5
Sociale Kracht.....	7
Leefbare Ruimte	13
Vitaal Ondernemen	17
Meewerkend Bestuur	19
Kaders financiële uitgangspunten.....	22
Samenvatting	23
Bijlage 1: Opbrengsten samenwerkingsavond 10 april	27

Inleiding

Met genoegen presenteren wij u de Kadernota voor het komende jaar. Deze nota vormt de basis voor ons financieel beleid en is gebaseerd op een grondige evaluatie van het huidige beleid, toekomstige ontwikkelingen en de waardevolle input die we vanuit de raad hebben ontvangen.

Een belangrijk kenmerk van deze Kadernota is de toenemende focus op meerjarenonderhouds- en meerjareninvesteringsplanningen op diverse terreinen, zoals accommodaties, sportvelden, mobiliteit, wegen (waaronder PHS), groen en onderwijshuisvesting (IHP). De vaststelling van deze meerjarenplanningen staat op korte termijn op de agenda van uw raad en vormt een basis voor ons financieel beleid, zodat de begroting ook voor deze onderwerpen op orde komt. Vooruitlopend op deze vaststelling en in aanvulling op reeds vastgestelde plannen voorzien wij oplopende kapitaallasten.

Door de beperkte overheidsbijdrage is er weinig ruimte voor nieuw beleid. Desondanks zijn we erin geslaagd om op enkele terreinen extra stappen te zetten. Dankzij de maatregelen die we hebben genomen en de daarmee opgebouwde reserve kunnen we nu extra investeren in Boxtel en ons beleid ten uitvoering brengen. Zo investeren we in het behoud van het sociale gezicht van Boxtel door extra middelen beschikbaar te stellen voor ondersteuning van minima. Ook het jongerenwerk krijgt een impuls. Daarnaast bereiden we ons voor op de Hervormingsagenda Jeugd door tijdelijk extra middelen vrij te maken. Bovendien houden we nu al rekening met stijgende uitgaven als gevolg van de herijking van het subsidiebeleid voor de periode 2026-2030.

Op het gebied van ruimtelijke ordening breiden we onze formatie uit, zodat we meer bouwplannen kunnen behandelen. Daarnaast stellen we extra geld beschikbaar voor de bouw van flexwoningen, een belangrijke bijdrage aan het oplossen van de woningnood. Daarbij zijn we natuurlijk in belangrijke mate afhankelijk van de afwikkeling van het 'stikstofdossier'.

Wij vertrouwen erop dat deze Kadernota de juiste koers uitzet voor de toekomst van Boxtel. Met de bouwstenen die we nu leggen, creëren we een solide fundament voor duurzaam beleid en een bloeiende gemeente.

Boxtel, 21 mei 2024

Het college van Burgemeester en Wethouders.

Leeswijzer

In het hoofdstuk Programma's gaan we per programma in op de voorgestelde beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiële uitgangspunten is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële kaders voor de nieuwe begroting 2025-2028.

In het hoofdstuk Samenvatting is een samenvattend overzicht opgenomen van de gevolgen van deze Kadernota voor het begrotingsbeeld. In deze Kadernota houden we rekening met de verwachte ontwikkelingen vanuit de meicirculaire gemeentefonds die we binnenkort verwachten.

Tenslotte hebben we in bijlage 1 een samenvattend overzicht opgenomen van de door de gemeenteraad op 10 april ingebrachte onderwerpen. Deze onderwerpen zijn meegenomen in de afweging met deze kadernota.

Voor het begrotingsbeeld dat vervolgens ontstaat na de definitieve ontwikkelingen met de meicirculaire verwijzen we nu naar de raadsinformatiebrief over dit onderwerp. Deze informatie verwachten wij in de loop van juni aan uw gemeenteraad te kunnen toesturen.

De financiële gevolgen van deze Kadernota verwerken we met de 9e wijziging van de meerjarenbegroting 2024-2028.

Programma's

Duurzame Transformatie

Soorten Management Plan

Voor grootschalige isolatiemaatregelen en woningbouwontwikkelingen is het opstellen van soortenmanagementplan (SMP) noodzakelijk. De kosten hiervan worden ingeschat op € 250.000. Hiervoor is een provinciale Spuk subsidie beschikbaar van € 150.943.

Vitale plattelandsontwikkeling.

In aansluiting op het onder de Nationale Omgevingsvisie (NOVEX) vallend Nationaal Programma Landelijke gebied (NPLG) heeft de provincie het Brabants Programma Landelijke Gebied (BPLG) opgesteld en hebben wij in onze Omgevingsvisie 2024 ev. ook de programmatische aanpak van vitale plattelandsontwikkeling aangekondigd. Voor de periode 2024-2026 hebben we hier middelen voor vrijgemaakt. In het landelijke gebied komt een opeenstapeling van ambities en noodzakelijke transitie samen op het terrein van o.a. stikstof, bodem-waterkwaliteit, landbouw, natuurontwikkelingen, energie en woningbouw aan de randen van het stedelijk gebied. Dit programma is ook noodzakelijk om kans te maken op vrijkomende rijks en provinciale middelen voor cofinanciering.

Naast de reeds in uitvoering zijnde gebiedsgerichte aanpak Kampina, starten wij ook met een gebiedsgerichte aanpak Dommelvallei. Voor de opstart en uitvoering van het programma dient aanvullend personele capaciteit en kwaliteit georganiseerd te worden inclusief een werkbudget.

Uitvoering van het programma Natuur, Landschap en Biodiversiteit

Het programma Natuur, Landschap en Biodiversiteit is in ontwikkeling en zal in kwartaal 3 2024 door uw raad worden behandeld. De daarin benoemde maatregelen, zoals de realisatie van ecologische verbindingzones en de realisatie en verbetering van toeristische fietsverbindingen, gaan wij dan uitvoeren. Voor de uitvoering van de maatregelen dient personele ondersteuning georganiseerd te worden. Voor deze ondersteuning is structureel € 25.000 (1/4 fte) nodig.

Financiële afwijkingen Duurzame Transformatie

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Duurzame Transformatie				
Voorstellen Kadernota:				
• Soorten Management Plan (t.b.v. isolatieprogramma, warmtetransitie)	-100,0			
• Vitaal Buitengebied: programma vitale plattelandsontwikkeling (budget)			-75,0	-75,0
• Vitaal Buitengebied: programma vitale plattelandsontwikkeling (personeel)			-79,0	-79,0
• Uitvoering van het programma Natuur, Landschap en Biodiversiteit	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
• PHS Boxtel ¹ : inzet budget Spoorse zaken en vorming reserve PHS voor een bedrag van € 5.950.000	100,0	100,0	100,0	100,0
Totaal Programma Duurzame Transformatie	-25,0	75,0	-79,0	-79,0

¹ Wordt toegelicht onder programma Leefbare Ruimte

Sociale Kracht

Subsidiebeleid

Het huidige subsidiebeleid is verouderd. Daarom zijn we gestart met het herijken van dit beleid dat volgens planning per 2026 in zal gaan. Het gevraagde budget ad € 35.000 is nodig voor tijdelijke incidentele subsidieaanvragen, aanvragen die nu geen plek hebben in de subsidieregelingen maar wel bijdragen aan de beleidsdoelstellingen. Deze willen we ook kunnen ondersteunen. We verwachten dat vanaf 2026 meerjarig een hoger bedrag nodig zal zijn, om een nieuw en passend prijspeil vast te kunnen stellen voor daaropvolgende jaren.

Welzijn op Recept

Welzijn op Recept is een programma waarin mensen met sociaal-psychische problematiek, die zich bij de huisarts melden, een verwijzing naar welzijnsactiviteiten krijgen. Dit stelt inwoners in staat om langer thuis te kunnen blijven wonen en actief mee te doen in de samenleving. Zo worden ook zorgkosten vermeden. Via de begroting 2024 zijn voor de periode 2024 tot en met 2026 hiervoor middelen toegekend. Daarnaast worden middelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord hiervoor gebruikt. Voor de periode na 2026 zijn nog geen middelen toegekend. De verwachting is dat vanaf 2027 ongeveer € 100.000 nodig is om dit uit te kunnen blijven voeren.

Bewustwordingscampagne WOWW

In 2023 is de bewustwordingscampagne Wijzer Ouder Worden gelanceerd. Het doel van deze campagne is om onze gemeenschap bewust te maken van de verschillende mogelijkheden die er zijn om op een wijze en actieve manier ouder te worden. We willen iedereen aanmoedigen om een gezonde levensstijl, sociale verbondenheid, passende woonvoorziening en persoonlijke groei na te streven. Want de (dubbele) vergrijzing is een grote uitdaging, maar gelukkig zijn er dingen die we nu al kunnen doen. De campagne is een belangrijk speerpunt in de ouderenagenda en het is de bedoeling dat de campagne de komende jaren op meerdere plekken zichtbaar blijft om op die manier bewustwording te creëren en om te stimuleren dat mensen hierover het gesprek blijven hebben.

Hartjes in de Wijk

Hartjes in de Wijk zijn dé gastvrije ontmoetingsplekken in Boxtel waar alle wijkbewoners samenkomen. Het doel van de Hartjes is om in een vertrouwde omgeving een laagdrempelige plek te bieden voor ontmoeting en hulpvragen om zo de zelfredzaamheid en vitaliteit van de wijkbewoners te vergroten. Het eerste Hartje is geopend en er wordt nu gewerkt aan de doorontwikkeling van Hartjes in de Wijk van de huidige doelgroep 'ouderen' naar de doelgroep 0-100 met als einddoel Hartjes te openen op meerdere plekken in de gemeente. De middelen worden gebruikt voor een externe kwartiermaker en een programmabudget gedurende de jaren 2025 - 2027.

Behoud formatie Buro Sociaal Raadslieden

Het bureau Sociaal Raadslieden heeft als doel om inwoners van onze gemeente hun weg te laten vinden in de wet- en regelgeving. Sociaal raadsliedenwerk voorziet in een grote behoefte en wordt deels bekostigd uit de POK middelen. Dit zijn de middelen die door het Rijk n.a.v. de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag beschikbaar zijn gesteld aan gemeenten met als doel het verbeteren van de dienstverlening aan kwetsbare burgers. Met deze middelen hebben we extra uren kunnen invullen, bijvoorbeeld het avondspreekuur. Omdat het sociaal raadsliedenwerk voorziet in een grote behoefte is het wenselijk deze dienstverlening te continueren. Ook is het essentieel om vanuit de hersteloperatie kinderopvangtoeslag continuïteit te kunnen bieden aan slachtoffers hiervan.

Sociaal werker nieuwkomers (versterking 0e en 1ste lijn)

We hebben te maken met een groeiende doelgroep nieuwkomers. Dit betreft zowel vluchtelingen, statushouders als arbeidsmigranten. Op dit moment biedt ContourdeTwern gedurende het eerste jaar maatschappelijke begeleiding. We constateren echter dat dit onvoldoende lang is om nieuwkomers goed bekend te maken met hoe het hier werkt en waar ze terecht kunnen voor hulp. Ook hebben huidige partners in het veld onvoldoende expertise op deze doelgroep. Dit leidt tot problemen op allerlei gebieden (financieel, opvoeding, gezondheid, meedoen). Nieuwkomers komen pas aan het loket als de situatie is geëscaleerd, met negatieve consequenties van dien. Een sociaal werker kan hierin outreachend preventief werken, expertise bevorderen in het veld en laagdrempelige activiteiten ontwikkelen. Het effect is dat nieuwkomers meer kunnen meedoen en zelfredzamer zijn. Ook kan dit leiden tot meer inclusie en minder polarisatie. Voor de gevraagde middelen kunnen we 0,8 fte inzetten via ContourdeTwern.

Projectleider en projectondersteuner migratie

Sinds het najaar 2023 is er een projectleider en projectondersteuner migratie. De dekking hiervoor is nog niet structureel geregeld. In 2023 en 2024 worden zij betaald uit het budget Oekraïne. Vanaf 2025 is er nog geen dekking, terwijl continuering van de inzet essentieel is. Een projectleider en projectondersteuner Migratie zijn noodzakelijk om het programma Migratie op te zetten en uit te voeren.

Jongerenwerk

Jongerenwerk is een belangrijk onderdeel van de sociale basis in onze gemeente. In 2023 hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het jongerenwerk in onze gemeente. Op basis hiervan streven we naar een toekomstbestendig en dynamisch jongerenwerk dat aansluit bij de behoefte van de jongeren, de lokale ontwikkelingen en behoefte van onze maatschappelijke partners. Het jongerenwerk werkt accommodatiegericht voor alle jongeren in gemeente Boxtel; zowel preventief als repressief. Door jongerenwerk meer preventief in te zetten voorkomen we problemen. Voorbeelden hiervan zijn alcohol- en drugsgebruik en eenzaamheid. Daarnaast verplicht de hervormingsagenda jeugd ons om meer preventief in te zetten en het pedagogisch klimaat te versterken. Een vernieuwde en versterkte inzet van jongerenwerk draagt hier voor een groot deel aan bij. Voor de verdere uitwerking hiervan stellen we in 2024 een plan op, dat vanaf 2025 wordt uitgevoerd.

Hervormingsagenda jeugd

De hervormingsagenda jeugd zorgt voor een transformatie in de jeugdhulp waarbij we meer preventief moeten werken, waardoor we minder 2e lijns jeugdzorg in hoeven te zetten. Dit gaat gepaard met bezuinigingen vanuit het rijk (lager bedrag in het gemeentefonds) vanaf 2026. Om de kosten en baten op lange termijn in evenwicht te houden is een investering in de preventieve sociale en pedagogische basis noodzakelijk. Daarnaast krijgen de lokale wijkteams hierin een grote rol met meer expertise en lichte hulpvormen vanuit een brede analyse, de gezinscontext en aansluitend bij de leefwereld van de jongeren gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren. Uitgangspunt is dat passende en tijdige zorg voor iedere jeugdige die dat nodig heeft, beschikbaar is. We pakken de hervormingsagenda projectmatig op. In het project bepalen we welke maatregelen we lokaal gaan uitvoeren.

Doorbraakmethode wijkteams

De doorbraakmethode richt zich op inwoners en gezinnen met meerdere problemen. Het doel is de kwaliteit van leven van gezinnen te vergroten en gezinnen te ondersteunen in de draakdracht en de impact op het gezin te verkleinen. Te werken met een vaste (doorbraak)methodiek, waarbij niet de regels, maar de hulpvraag centraal staat. De Doorbraakmethode geeft professionals instrumenten om het maken van die uitzondering makkelijker, beter en goedkoper te maken. Om onze medewerkers in staat te stellen dit goed uit te voeren is training en scholing hiervoor noodzakelijk.

Cliënt-ervaringsonderzoeken

Dit jaar zijn we gestart met een meting van de ervaring van inwoners met de dienstverlening in het sociaal domein. We willen deze aanpak doorontwikkelen om de effectiviteit van de dienstverlening beter aan te kunnen laten sluiten op de behoeften en de regie vanuit de inwoner op zijn/haar hulpvraag. Op grond van de Wmo en Jeugdwet zijn we ook verplicht om onderzoek te doen naar cliëntervaringen. We doen dit in eerste instantie alleen in 2025.

Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties (VIA)

Op basis van landelijke programma Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties is regionaal op bestuurlijk niveau besloten extra in te zetten op samenwerking met partners. Hiervoor wordt een methodiek ingezet dat zich richt op vermindering van huiselijk geweld en kindermishandeling. Goede afstemming met Veilig Thuis, zorgaanbieders moet leiden tot vroegtijdige signalering en voorkomen van escalatie. De implementatie en uitvoering van de methodiek vraagt extra inzet binnen de wijkteams, voor scholing, veiligheidscoördinatie en coaching van medewerkers. Voor de implementatie- en uitvoering voegen we aan de wijkteams 0,5 fte toe.

Regionale inkoop toezicht en handhaving Wmo en Jeugdhulp

Er is behoefte aan toezicht en handhaving op het gebied van rechtmatigheid bij aanbieders van Wmo en Jeugdzorg. Uit landelijke onderzoeken is gebleken dat hier besparingen door kunnen worden gerealiseerd en er gaat een preventieve werking vanuit richting aanbieders. Daarbij draagt het bij aan kwalitatief goede zorg. In de Wmo en de Jeugdwet staat ook dat gemeenten verplicht zijn toezicht en handhaving te organiseren. Tot nu toe gaven onze consultants dit vorm. Dit is echter niet effectief vanwege het ontbreken van expertise en capaciteit. We hebben regionale afspraken gemaakt om toezicht en handhaving door de gemeente 's-Hertogenbosch te laten uitvoeren.

Continuering Onafhankelijke cliëntondersteuning

Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) is een wettelijke verplichting vanuit de Wmo. In 2024 zijn we een project gestart om vrijwilligers op te leiden tot OCO. Continuering van de coördinatie en begeleiding van deze vrijwilligers is nodig. Zij hebben een vast aanspreekpunt nodig. We verwachten hiervoor circa 6 uur per week voor in te moeten zetten. Dit willen we bij ContourdeTwern beleggen.

Powerful Ageing

Sinds enige jaren zetten we Powerful Ageing bij ouderen die een hulpvraag hebben met betrekking tot de Wmo. De interventie heeft als doel om krachtig oud te worden, om ouderen fysiek te laten functioneren en daarmee de kwaliteit van leven te verhogen. Door de interventie als beweeginterventie in te zetten voorkomen we duurdere zorg vanuit de Wmo-huishoudelijke hulp (HH), hulpmiddelen en woningaanpassingen. Powerful ageing past binnen beleid wat we in brede zin voeren op langer zelfstandig thuis, positieve gezondheid en hartjes in de wijk. Het project is naar tevredenheid verlopen en we willen het voorlopig continueren.

Inzet vroegsignalering (handhaving huidige bezetting)

Vroegsignalering is een wettelijke taak, hiervoor krijgen we echter geen middelen vanuit het Rijk. In onze gemeente is er voor gekozen om een consulent hiervoor in te zetten. Deze neemt actief contact op met inwoners die betaalachterstanden hebben bij de zorgverzekering, woningcorporatie, energiemaatschappij of waterbedrijf. Continuering van deze inzet is noodzakelijk. Voor onze gemeente zetten we hiervoor 1 fte in (in totaal 1,8 fte binnen MGD). Tot nu toe werd deze functie gefinancierd vanuit het dividend/AGR van de WSD. Deze middelen mogen echter niet structureel worden ingezet. Bovendien is het niet zeker of het vrij te besteden AGR-budget voldoende dekkend zal blijven in de toekomst.

Normverhoging minimaregelingen van 120% naar 130%

Het verhogen van de inkomensnorm voor minimaregelingen draagt bij aan de bestaanszekerheid van de inwoners van Boxtel. In de huidige ontwikkelingen zien we dat de groep met inkomen tussen 120-130% van de bijstandsnorm moeilijk rond komt. Daarnaast kent de verhoging van de inkomensnorm ook een preventief karakter: door de doelgroep tussen de 120% en 130% vroegtijdig te ondersteunen, komt deze vermoedelijk minder snel in financiële problemen. Het kan voorkómen dat inwoners last krijgen van de armoedeval. In de Uitvoeringsagenda Armoede en schulden staat dat de gemeente Boxtel werkt aan blijvende verbeteringen van de situatie van haar inwoners. Een sterke financiële basis is een voorwaarde. We vinden het van belang om een zo breed mogelijke doelgroep hierin te ondersteunen en zullen deze middelen inzetten om het huidige pakket aan minimaregelingen daar waar mogelijk te verbreden. Wij vragen de raad hiervoor 200K ter beschikking te stellen.

Participatie Inburgering

De instroom van asielzoekers blijft onverminderd hoog. De verwachting is dat er daarmee meer statushouders doorgeplaatst gaan worden naar de gemeentes. Statushouders hebben een inburgeringsverplichting. Als statushouders eerder toegeleid worden naar werk betekent dat op veel vlakken verbetering. Zowel op het gebied van inkomen, integratie, maatschappelijke participatie als zingeving. Ook hoeven statushouders met werk minder een beroep te doen op een uitkering. Het brengt meer werk met zich mee om deze mensen goed toe te leiden naar werk. We hebben nu onvoldoende capaciteit om te voldoen aan de vraag vanuit de wet inburgering. Hiervoor zetten we 0,56 fte in (in totaal 1fte binnen MGD). Betreft doelmatigheid, dus het begeleiden van de statushouders in hun traject naar werk.

Migratie accounthouder werk

Er wordt steeds meer een beroep gedaan op de gemeente om mensen te begeleiden naar werk. Voor zowel uitkeringsgerechtigde als niet-uitkeringsgerechtigden. Die laatste groep wordt steeds groter en specifiekere. We hebben afgelopen anderhalf jaar verschillende verzoeken vanuit Oekraïners gehad, maar ook vragen van werkgevers die Oekraïners in dienst willen nemen. We missen nu de schakel naar reguliere werkgevers die met verschillende projecten mensen een kans wil geven. Dit vraagt namelijk een specifieke benadering van de bedrijven en werkgevers. Dat hebben wij, noch onze maatschappelijk partners in huis. Hiervoor zetten we 1 fte voor de gemeente Boxtel in voor de jaren 2025 tot en met 2027. Structurele inzet na 2027 lijkt nodig.

Inzet participatie consulent jongeren (handhaving huidige bezetting)

Per participatieconsulent jongeren zet zich in om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. De afgelopen jaren hebben aangetoond dat extra inzet voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt nodig is. Het begeleiden van deze jongeren is meer intensief dan een 'reguliere inwoner'. Het doel is om zo vroeg mogelijk jongeren te laten participeren en een toekomst te bieden. Bovendien is het streven om alle jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt in beeld te hebben en vroegtijdige schooluitvallers te spreken, zodat er zo snel mogelijk adequate actie kan worden ondernomen. Geen actie kan verlies van perspectief inhouden en een leven lang "op de bank" betekenen. Continuering van deze inzet is noodzakelijk. Hiervoor zetten we 0,56 fte in (in totaal 1fte binnen MGD). Tot nu toe werd deze functie gefinancierd vanuit het dividend/AGR van de WSD. Deze middelen mogen echter niet structureel worden ingezet. Bovendien is het niet zeker of het vrij te besteden AGR-budget voldoende dekkend zal blijven in de toekomst.

Leerlingenvervoer

We hebben te maken met stijgende kosten voor leerlingenvervoer; deze willen we drukken. We zijn daarom in 2023 gestart met het strikter toetsen van aanvragen. Dit heeft nog niet tot het gewenste effect geleid. Daarbij is ons doel om onze leerlingen zoveel mogelijk gebruik te laten maken van eigen vervoer en/of door het sociaal netwerk. Hiervoor willen gaan werken met individuele vervoersplannen. Dit wil zeggen dat we actief de zelfredzaamheid van de kinderen in het leerlingenvervoer in kaart willen brengen en met een plan ervoor zorgen dat kinderen bijvoorbeeld met het openbaar vervoer of met de fiets gaan reizen. Om dit voor het huidige bestand te kunnen doen is tijdelijk extra inzet gedurende 2 jaar nodig. Voor nieuwe aanvragen is structurele uitbreiding van de formatie noodzakelijk. We willen in 2025 en 2026 hiervoor binnen MGD (voor beide gemeenten samen) 0,56 fte inzetten. Vanaf 2027 zal dit teruggebracht kunnen worden tot 0,25 fte.

Integraal Huisvesting Programma Onderwijs (IHP 2024-2039)

De gemeente heeft de wettelijke taak om te voorzien in voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Om zicht te hebben op de investeringen voor (vervangende) nieuwbouw renovatie voor de kortere en langere termijn is een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2039 opgesteld (IHP). Dit plan geeft een meerjarig beeld van de omvang, kwaliteit, planning en de te verwachten investeringen aangaande de schoolgebouwen in de gemeente. De inhoud van het IHP is het resultaat van een gezamenlijk traject van de schoolbesturen en de gemeente. Er zal in 2024 nog een aantal vervolgonderzoeken plaatsvinden met name gericht op de middellange termijn.

Voor de uitvoering van het IHP zijn aanvullende middelen noodzakelijk voor toekomstige kapitaallasten. Zolang de investeringen nog niet zijn uitgevoerd worden deze middelen ingezet voor aanvullende storting in de onderwijs reserve. Met deze onderwijs reserve kunnen incidentele uitgave gedekt worden zoals o.a. tijdelijke huisvesting maar kunnen we ook toekomstige kapitaallasten dekken.

Financiële afwijkingen Sociale Kracht

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Sociale Kracht				
Voorstellen Kadernota:				
• Subsidiebeleid 2026-2030	-35,0	-150,0	-150,0	-150,0
• Welzijn op Recept			-100,0	-100,0
• Bewustwordingscampagne WOWW	-60,0	-40,0	-20,0	
• Hartjes in de Wijk	-90,0	-90,0	-90,0	
• Behoud formatie Buro Sociaal Raadslieden		-40,0	-40,0	-40,0
• Sociaal werker nieuwkomers (versterking 0e en 1ste lijn)	-70,0	-70,0	-70,0	-70,0
• Projectleider en projectondersteuner migratie	-69,0	-69,0	-69,0	-69,0
• Jongerenwerk	-150,0	-150,0	-150,0	-150,0
• Project Hervormingsagenda Jeugd	-127,3	-127,3	-127,3	
• Doorbraakmethode wijkteams		-20,0	-20,0	-20,0
• Dekking: Invoering doorbraakmethode 2026-2027-2028		20,0	20,0	20,0
• Cliënt-ervaringsonderzoeken jeugdzorg	-30,0			
• Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties (VIA)	-53,0	-53,0	-53,0	-53,0
• Regionale inkoop Toezicht en Handhaving WMO + Jeugd	-27,0	-27,0	-27,0	-27,0
• Continuering Onafhankelijke Clientondersteuner (OCO)	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
• Powerful Ageing	-30,0	-30,0	-30,0	
• Inzet vroegsignalering (handhaving huidige bezetting)	-97,0	-97,0	-97,0	-97,0
• Normverhoging minimaregelingen van 120% naar 130%	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0
• Inzet participatie consultant jongeren (handhaving huidige bezetting)	-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
• Participatie Inburgering	-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
• Migratie accounthouder werk	-96,0	-96,0	-96,0	
• Dekking migratie accounthouder werk: Incidentele claim WSD dividend	96,0	96,0	96,0	
• Leerlingenvervoer (formatie)	-28,0	-28,0	-12,0	-12,0
• Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs	-222,0	-222,0	-222,0	-722,0
• Dekking diverse ontwikkelingen programma Sociale Kracht:				
○ overschot budget WMO	251,0	291,0	291,0	291,0
○ reserve Opvang vluchtelingen Oekraïne	69,0	69,0	69,0	
○ reserve Sociaal domein	170,0	140,0	124,0	
Totaal Programma Sociale Kracht	-926,3	-1.021,3	-1.101,3	-1.527,0

Leefbare Ruimte

Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)

In 2015 heeft de gemeente Boxtel, samen met het Rijk en de provincie Noord-Brabant een bestuursovereenkomst getekend voor het programma PHS. Binnen het programma PHS vallen meerdere deelprojecten.

Kosten programma PHS

In de bestuursovereenkomst 2015 waren de kosten van het programma PHS geraamd op € 38,4 miljoen (inclusief BTW). Het aandeel van de gemeente Boxtel hierin is € 6 miljoen. Deze kosten zijn destijds geraamd op basis van prijspeil 1 januari 2013. De geraamde kosten voor het totale programma PHS zijn inmiddels in de tijd opgelopen. De totaal geraamde kosten voor het programma bedragen per 31 december 2023 € 72,4 miljoen (inclusief BTW). Na aftrek van de compensabele BTW resteert een bedrag van € 67 miljoen.

Dit bedrag wordt door de partners in het programma PHS bijeen gebracht. Het aandeel voor de gemeente Boxtel hierin bedraagt € 11.350.000. Het procentuele aandeel van de gemeente Boxtel in het totaal bedraagt 16,94%.

Aandeel gemeente Boxtel in begroting

Het aandeel van de gemeente Boxtel is en wordt op onderstaande wijze in de begroting verwerkt. Alvorens hier verder op in te gaan is een kleine kanttekening om de aansluiting te behouden met bovenstaande op zijn plaats. Het aanvangsaandeel van € 6 miljoen is inclusief BTW. Daar hier compensabele kostenposten in zitten is het aandeel na aftrek van de compensabele BTW (€ 800.000) in de begroting van de gemeente Boxtel verwerkt in de jaren 2014 tot en met 2018.

Opbouw aandeel Boxtel	Jaar	In euro's
Oorspronkelijk budget TALK	2014 2015	€ 2.700.000
Aanpassing kredietruimte n.a.v. bestuursovereenkomst	2016 2017 2018	€ 2.500.000
Tussentijdse aanvulling indexering	2020	€ 200.000
Indexering tot en met 2023	2024	€ 1.450.000
Indexering vanaf 2023	2025 e.v.	PM
Extra bijdrage gemeente	2024	€ 4.500.000
Totaal beschikbaar na instemming		€ 11.350.000

De bedragen tot en met de jaren 2023 zijn in de vastgestelde begrotingen verwerkt. Voor de financiering van de aanvullende middelen wordt gebruik gemaakt van de inzet van structureel in de begroting aanwezige exploitatielasten (Spoorse zaken), budget prijsgevoelige budgetten en buffer crisis-gerelateerde kosten en middelen noodzakelijke maatschappelijke opgaven. Hiermee is het totale aandeel van de gemeente beschikbaar. De toekomstige indexering is afhankelijk van het verloop van het project/uitgaven en de hoogte van de jaarlijkse indexcijfers.

De beschikbare middelen worden samengebracht in een investeringsreserve PHS. In totaal € 5.950.000.

Formatie Ruimtelijke Ontwikkeling

Op dit moment bestaat de formatie van het team RO uit 30 fte. De functies van adviseur Ruimte en Wonen moeten nog worden ingevuld. Er zijn veel bouwinitiatieven ingediend. Een deel is opgepakt en een deel staat op de reservelijst en staat on hold. Om de huidige dienstverlening door te zetten (dus om op hetzelfde niveau te blijven als we nu zijn), is het nodig om de tijdelijke inhuur van het team RO om te zetten naar vaste formatie en te groeien naar 35/36 vaste fte. Dit is dus 5 tot 6 fte extra ten opzichte van de huidige formatie. Om de formatie uit te breiden is structureel € 270.000 nodig waarvan € 100.000 wordt gedekt uit anterieure overeenkomsten.

Het realiseren van 200 flexwoningen

Op basis van het Programma Volkshuisvesting is de ambitie om in totaal 200 tot 300 flexwoningen te realiseren in Boxtel. In deze kadernota hebben we gerekend met een realisatie van 200 flexwoningen. De kosten zijn ingeschat op basis van realistische ramingen. De totale lasten per flexwoning bedraagt per jaar € 1.400. Deze kosten bestaan uit reservering herplaatsingsregeling, kapitaallasten en exploitatielasten. We doen een inschatting dat we ieder jaar 50 flexwoningen kunnen realiseren startende vanaf 2026. Dit betekent dat er in 2029 nog aanvullende lasten zullen bijkomen. Om deze ambitie te kunnen realiseren dekken we een groot deel van de jaarlijkse lasten ad. € 1.225 uit de Reserve Maatschappelijke Opgaven en de Algemene Reserve.

Coördinatie (formatie) Omgevingsplan Boxtel

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op dit moment heeft de gemeente meerdere bestemmingsplannen voor hun grondgebied. Onder de Omgevingswet moet de gemeente één omgevingsplan voor het totale grondgebied vaststellen en dit plan bevat alle regels m.b.t. de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat alle bestemmingsplannen moeten worden omgebouwd naar een omgevingsplan. Dat is nieuw en betekent extra werk. Om alle regels vanuit de verschillende onderdelen binnen en buiten de organisatie bij elkaar te brengen dient dit gecoördineerd te worden. Voor het ontwikkelen van een omgevingsplan dient een extra formatieplaats (coördinator omgevingsplan) gecreëerd te worden. Er is een structurele formatieplaats nodig voor coördinatie van het Omgevingsplan voor Boxtel en Sint-Michielsgestel. Voor Boxtel is € 54.000 jaarlijks nodig.

Omgevingsplan Boxtel

Het is op grond van de Omgevingswet verplicht om alle lokale regels m.b.t. de fysieke leefomgeving samen te brengen in een Omgevingsplan. Dit plan dient een uitwerking te zijn van de omgevingsvisie van Boxtel. Het maken van een omgevingsplan (inclusief kaartmateriaal, teksten, toepasbare regels) besteden we uit aan een extern bureau. Voor het maken van het maken van het Omgevingsplan is voor 2025 € 31.000 nodig en voor de jaren 2026 en verder jaarlijks € 81.000.

Omgevingsprogramma

De omgevingsvisie van Boxtel is in concept gereed en wordt halverwege 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. De omgevingsvisie dient uitgewerkt te worden in programma's. De programma's hebben betrekking op alle beleidsterreinen van de fysieke leefomgeving, waarbij de gehele organisatie betrokken is. Er dient een verbinding en wisselwerking te ontstaan tussen de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling, Inrichting Verkeer & Reiniging en Beheer & Uitvoering. Er dient een integrale advisering plaats te vinden en wat ontwikkeld wordt moet ook uitgevoerd worden. Dit vraagt om regie, coördinatie en een projectmatige aanpak. Er dient formatie gecreëerd te worden om de coördinatie en regie op de programma's mogelijk te maken. Voor de gecoördineerde aanpak van de Omgevingsprogramma's is een halve fte voor Boxtel noodzakelijk en dat betekent € 54.000 structureel.

Vervallen algemene taakstelling maatschappelijk vastgoed

In november 2021 heeft de gemeenteraad het proces van de kerntakendiscussie afgerond met de vaststelling van het kerntakendekkingsplan (in vervolg: maatregelenpakket 2022-2026). Het maatregelenpakket 2022-2026 omvatte een totaal van ruim € 4,5 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen.

Na de tweede bestuursrapportage 2023 resteerde nog één taakstelling vanuit het maatregelenpakket. Dit was de taakstelling (verkoop) maatschappelijk vastgoed voor een structureel bedrag van € 383.600. De haalbaarheid van deze taakstelling is beoordeeld en geconcludeerd is dat in structurele zin een dergelijke taakstelling niet realiseerbaar is. Daarom wordt via de Kadernota 2025-2028 voorgesteld deze taakstelling vanaf 2024 te laten vervallen ten laste van het begrotingssaldo.

Herhuisvesting Ursula

Voor de huisvesting van MijnGemeenteDichtbij wordt gebruik gemaakt van de gemeentehuizen in Sint-Michielsgestel en Boxtel, het Ursulagebouw in Boxtel en op locaties in de wijken van de verschillende gemeenten. De dienstverlening in de wijken en vanuit de beide gemeentehuizen blijft zoals die is. Echter, het huurcontract van het Ursulagebouw loopt af in 2028. We willen onderzoeken of we de dienstverlening aan de inwoners en de huisvesting van de betreffende medewerkers die nu in het Ursulagebouw plaatsvinden, kunnen verplaatsen naar het gemeentehuis van Boxtel. Om dit mogelijk te maken verwachten we dat we aanpassingen aan de begane grond moeten gaan doen, het voorhuis en de tweede verdieping. We verwachten dit huisvestingsvraagstuk in de tweede helft van 2024 uitgewerkt te hebben, inclusief de mogelijke oplossingen. Naar verwachting hebben die oplossingen financiële consequenties voor de begroting. Vanuit een eerste verkenning van de kosten verwachten we op een raming uit te komen van ongeveer € 1,5 miljoen. De lasten hiervoor kunnen worden opgevangen vanuit de bestaande huurlasten.

Handhaving onderhoudsniveau groen

Wij handhaven het huidige onderhoudsniveau met betrekking tot het groenonderhoud. Tot nu toe werd een deel van deze kosten ter grootte van € 72.000 gefinancierd vanuit het dividend/AGR van de WSD. Deze middelen mogen echter niet structureel worden ingezet. Bovendien is het niet zeker of het vrij te besteden AGR budget voldoende dekkend zal blijven in de toekomst. Vervangend, structureel budget is nodig.

Investerings rationeel wegbeheer

De investeringen wegen gaan onderdeel uitmaken van het Integraal Meerjarenprogramma Openbare Ruimte. Daarin maken we een doorkijk van 4 jaar voor alle uit te voeren werken van alle vakdisciplines in de openbare ruimte, inclusief kostendekking en planning. Denk aan Wegen, Groen, Verkeer, Riolering enzovoort. Deze stuurinformatie is de basis voor het verbeterd planmatig en kostenefficiënter uitvoeren van alle vervangingsinvesteringsprojecten van bestaande kapitaalgoederen in de openbare ruimte. De vervangingsinvesteringen van rationeel wegbeheer bedragen circa € 825.000 per jaar. Hierdoor neemt de kapitaallast jaarlijks met € 33.000 per jaar toe. Deze lasten dekken we uit de Reserve Maatschappelijke Opgaven.

Reclame-inkomsten

Voor reclame-uitingen in de openbare ruimte verwachten we structureel meer inkomsten te realiseren vanaf 2027. Hiervoor zal de APV worden aangepast.

Financiële afwijkingen Leefbare Ruimte

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Leefbare Ruimte					
Voorstellen Kadernota:					
• Formatie Ruimtelijke Ontwikkeling		-170,0	-170,0	-170,0	-170,0
• Het realiseren van 200 flexwoningen			-70,0	-140,0	-210,0
• Flexwoningen: dekking herplaatsing: Reserve maatschappelijke opgave (maximaal 1.875.000)			31,3	62,5	93,8
• Flexwoningen: dekking kapitaallasten en kosten verwijdering na 15 jaar: Reserve Maatschappelijke Opgaven (maximaal: € 1.800.000)			30,0	60,0	90,0
• Coördinatie (formatie) Omgevingsplan Boxtel		-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
• Omgevingsplan Boxtel		-31,0	-81,0	-81,0	-81,0
• Omgevingsprogramma		-54,0	-54,0	-54,0	-54,0
• Vervallen: algemene taakstelling maatschappelijk vastgoed	-284,2	-383,9	-383,6	-383,6	-383,6
• Herhuisvesting Ursula naar gemeentehuis Boxtel					-100,0
• Dekking herhuisvesting Ursula: inzet reserve maatschappelijke opgaven (max 1.000.000)					100,0
• Wegvallen huurlasten Ursula en lagere bijdrage aan MGD					100,0
• Wegvallen dekking middelen WSD: Groenonderhoud		-72,0	-72,0	-72,0	-72,0
• Investeringsplanning rationeel wegbeheer, voorgenomen investeringen van 825k per jaar met een maximum van € 3,3 miljoen		-33,0	-66,0	-99,0	-132,0
• Dekking inzet rationeel wegbeheer: Inzet Reserve Maatschappelijke Opgaven (€ 3.300.000)		33,0	66,0	99,0	132,0
• Reclame-inkomsten vanuit reclame-uitingen in openbare ruimte				25,0	50,0
Totaal Programma Leefbare Ruimte	-284,2	-764,9	-823,3	-807,1	-690,8

Vitaal Ondernemen

Economische visie en uitvoeringsprogramma 2024-2030

We zijn in 2024 gestart met het proces om op een interactieve manier te komen tot de herijking van de economische visie Boxtel in samenwerking met onze ondernemers en partners. Ook voor ondernemers liggen er complexe opgaven in het verschiep (voldoende (o.a. uitbreidings)ruimte, voldoende kwalitatief personeel, energie transitie, circulaire transitie, innovatie en verduurzaming). Naast een analyse en visie zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld waarvoor een uitvoeringsbudget gevraagd wordt van € 75.000.

Cultuurnota Boxtel 2024-2030

Het culturele voorzieningenniveau is een belangrijke aanjager van het vestigingsklimaat, het woon- en leefklimaat en een aantrekkelijk centrum. Het faciliteert in belangrijke mate een aantal andere ambities op het terrein van economie, wonen, maatschappelijk vastgoed,, GALA-akkoord etc. Het uitvoeringsprogramma focust zich op gekoppeld wordt o.a. op Cultuureducatie, Bibliotheekwerk, Beeldenkunst, Kunst in de openbare ruimte, Cultureel Erfgoed, Musea en de collectie Boxtel. Er zijn koppelingen gelegd met bijvoorbeeld bezoekerseconomie en het Gezond en Actief Leven akkoord. Ten aanzien van het Bibliotheekwerk treedt in 2025 nieuwe wet in werking met een zorgplicht voor de gemeenten en cofinanciering vanuit het Rijk voor in ieder geval 2 jaar. Vooruitlopend op het uitvoeringsprogramma waarin wij extra accenten willen geven op de bovengenoemde thema's, ook om de cross-overs met andere terreinen te faciliteren, reserveren wij jaarlijks € 50.000 voor de cultuurimpuls.

Maatschappelijk vastgoed, sportaccommodaties

Algemeen

In 2024 staat de start van een nieuw accommodatiebeleid op de rol mede gekoppeld aan de ambities op het terrein van sport, gezondheid en leefbaarheid en de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Naast een analyse van het huidige voorzieningenniveau, vraag-aanbod, de ontwikkelingen op de energiemarkt zal ook een plan van aanpak voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed hier onderdeel van uitmaken. De verwachting is dat de hiermee gepaard gaande investeringen en daarvan afgeleide kapitaallasten niet gedekt kunnen worden uit het huidige Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) en betere exploitatieresultaten (o.a. energiebesparing). Voor de ontwikkeling van het accommodatiebeleid nemen wij nu een jaarlijkse storting in de voorziening op van € 96.000.

Binnensport

Voor de binnensportaccommodaties/sporthallen zijn extra middelen noodzakelijk. Het huidige contract met de exploitant van sporthal de Braken loopt tot juli 2025. Bij een contractverlenging dan wel het volgen van een alternatief scenario zullen deze afspraken worden gecontinueerd met een jaarlijkse indexering.

Buitensport

Voor de instandhouding van de sportvelden van de buitensportaccommodaties is een meerjaren onderhoud- en investeringsprogramma opgesteld (ASC-rapport). Per saldo betekent dit dat er meerjarig extra ruimte nodig is om de huidige sportinfrastructuur in stand te houden. Deze draagt in belangrijke mate bij aan de realisering van de doelen van het sport- en het gezond en actief leven akkoord. (GALA- en Sportakkoord) en de leefbaarheidsambities van alle kernen.

Voor de komende planperiode wordt hiervoor € 750.000 beschikbaar gesteld.

Financiële afwijkingen Vitaal Ondernemen

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Vitaal Ondernemen				
Voorstellen Kadernota:				
• Herijking Economische Visie en uitvoeringsprogramma	-75,0	-75,0	-75,0	-75,0
• Cultuurnota Boxtel 2024-2030	-50,0	-50,0	-50,0	-50,0
• Maatschappelijk vastgoed: Accommodatiebeleid, binnensportaccommodatie	-60,0	-115,0	-120,0	-125,0
• Maatschappelijk vastgoed: Accommodatiebeleid, Investeringsprogramma buitensportaccommodaties (ASC)				-75,0
• Dekking maatschappelijk vastgoed: Inzet reserve Maatschappelijke Opgaven (750K)				75,0
• Maatschappelijk vastgoed: Accommodatiebeleid, aanvullende storting in voorziening	-96,0	-96,0	-96,0	-96,0
Totaal Programma Vitaal Ondernemen	-281,0	-336,0	-341,0	-346,0

Meewerkend Bestuur

Kadernota 2025 MijnGemeenteDichtbij

Op 17 april 2024 heeft het Algemeen bestuur de Kadernota 2025 van MijnGemeenteDichtbij vastgesteld. Deze kadernota is de basis voor de nieuwe meerjarenbegroting 2025-2028 leidt tot een bijstelling voor het lopende begrotingsjaar 2024. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar deze kadernota. Deze is begin mei aan u toegestuurd via een raadsinformatiebrief.

Samenvattend gaat het om de volgende begrotingsmutaties:

Financiële gevolgen Kadernota 2025 (bedragen x € 1.000, - = nadeel en + = voordeel)	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten:					
Autonome ontwikkelingen	-842,9	-800,5	-758,5	-717,7	-653,9
Knelpunten	-915,0	-1.042,0	-1.038,1	-1.054,5	-1.071,1
Nieuwe ambities		-90,0	-60,0	-30,0	
Totaal lasten	-1.757,9	-1.932,5	-1.856,6	-1.802,2	-1.725,0
Baten:					
Bijdrage gemeente Boxtel, 55,8%	983,9	1.078,7	1.036,4	1.005,1	962,1
Bijdrage gemeente Sint-Michielsgestel, 44,2%	774,0	853,8	820,2	797,1	762,9
Totaal baten	1.757,9	1.932,5	1.856,6	1.802,2	1.725,0

Inzet stelposten beleidsakkoord en maatregelenpakket MGD

Op basis van het beleidsakkoord is een bedrag van € 575.000 structureel beschikbaar. Dit bedrag zetten we met deze Kadernota in als dekking voor de gewenste nieuwe ontwikkelingen.

Knelpunt dienstverlening team Bestuurssecretariaat

Het bestuurssecretariaat ondersteunt zowel het bestuur van de gemeente Boxtel als het bestuur van de gemeente Sint-Michielsgestel. Vanwege onderlinge verschillen (kleurlokaal) is het team verdeeld over twee locaties waarbij uitwisselbaarheid helaas (bijna) niet mogelijk is. De veranderende maatschappij maar ook alle ontwikkelingen (o.a. bestuurlijk proces, representatie en Kabinetszaken) binnen het team hebben ertoe geleid dat de werkdruk bij beide bestuurssecretariaten is toegenomen. Om dit inzichtelijk te krijgen zijn alle werkzaamheden binnen het Bestuurssecretariaat, per locatie, opnieuw geïnventariseerd.

Op basis hiervan is gebleken dat de huidige bezetting (inclusief ondersteuning) noodzakelijk is en dat de formatie derhalve moet worden uitgebreid om de dienstverlening naar beide besturen op peil te houden. Op dit moment wordt om al het werk gedaan te krijgen gebruik gemaakt van ondersteuning (bovenformatief).

Vanaf 2025 is een structurele uitbreiding van de formatie met 1,0 fte nodig voor een bedrag van € 76.000 bij MijnGemeenteDichtbij. Voor beide gemeenten betekent dit een ophoging van de financiële bijdrage (salaris) conform de verdeelsleutel waarbij moet worden uitgegaan van minimaal een schaal 7 functie afhankelijk van de ontwikkelingen m.b.t. het functiehuis.

Juridische capaciteit Integrale Veiligheid

Op dit moment is de formatie binnen Openbare Orde en Veiligheid op juridisch vlak niet voldoende. Er zijn steeds meer ondermijnings-, handavings- en dwangsomzaken die ervoor zorgen dat er in de organisatie meer gevraagd wordt dan mogelijk is binnen de bestaande formatie. Binnen Juridische zaken en Vergunningen, Toezicht en Handhaving zijn deze juridische taken niet geprioriteerd en in de capaciteit meegenomen. Om ervoor te zorgen dat we sneller en juridisch beter kunnen handelen binnen de Openbare Orde en Veiligheid is het van belang om deze formatieve uitbreiding te ondersteunen.

Doorrekening financiële uitgangspunten

In het volgende hoofdstuk zijn de financiële uitgangspunten voor de nieuwe begrotingsperiode toegelicht. Doorrekening hiervan leidt tot diverse mutaties in de begroting.

Verwachte ontwikkelingen gemeentefonds meicirculaire 2024

In deze Kadernota nemen we inzake de verwachte ontwikkeling van onze Algemene uitkering de volgende ontwikkelingen mee:

- Resultaat decembercirculaire 2023
 - Deze decembercirculaire geeft voor het jaar 2024 een incidenteel voordeel.
- Ontwikkeling accres lonen en prijzen
 - Ingeschat is dat 75% van de loonkostenontwikkeling wordt gecompenseerd vanuit het gemeentefonds.
- Opschalingskorting vanaf 2026 vervalt
 - Sinds 2025 worden gemeenten geconfronteerd met een oplopende korting op het gemeentefonds tot € 975 miljoen. Deze korting is opgelegd omdat gemeenten door opschaling kosten zouden kunnen besparen. Sinds 2019 is een stand van de opschalingskorting bereikt van € 300 miljoen. Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota 2024 de verdere oploep van de opschalingskorting vanaf 2026 (€ 675 miljoen) geschrapt. Dit is voor onze gemeente een structureel voordeel van € 800.000.

Met de meicirculaire 2024 worden deze ontwikkelingen definitief doorgerekend. Voor het resultaat van deze circulaire wordt verwezen naar de Raadsinformatiebrief die we u in de loop van juni toesturen.

Vrijval storting 2025 reserve noodzakelijke maatschappelijke opgaven

De eerder begrote storting 2025 van € 4 miljoen in de reserve Noodzakelijke maatschappelijke opgaven vervalt in 2025. Deze reserve wordt voor het overige ingezet voor een aantal toekomstige ontwikkelingen (zie toelichting 'mutaties reserves' in hoofdstuk Samenvatting).

Vrijval budget 2026 crisis-gerelateerde kosten

Het incidentele budget 2026 van € 2 miljoen voor crisis-gerelateerde kosten valt vrij omdat dit dan niet meer nodig is.

Financiële afwijkingen Meewerkend Bestuur

De in dit programma opgenomen onderwerpen hebben de volgende gevolgen voor het begrotingssaldo:

Voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Meewerkend bestuur					
Voorstellen Kadernota:					
• Kadernota 2025 MGD (incl. cao 2024)	-983,9	-1.078,7	-1.036,4	-1.005,1	-962,1
• Inzet stelposten beleidsakkoord en maatregelenpakket MGD	575,0	575,0	575,0	575,0	575,0
• Knelpunt dienstverlening team Bestuurssecretariaat		-42,6	-42,6	-42,6	-42,6
• Juridische capaciteit Integrale Veiligheid		-55,0	-55,0	-55,0	-55,0
• Financiële uitgangspunten: prijsontwikkeling budgetten		462,0	924,0	1.386,0	1.848,0
• Financiële uitgangspunten: inflatiecorrectie		-39,0	-81,0	-128,0	-177,0
• Financiële uitgangspunten: Kadernota 2025 overige GR-en		-80,0	-80,0	-80,0	-80,0
• Financiële uitgangspunten: toename rentelasten (inschatting)					-200,0
• Verwachte ontwikkelingen gemeentefonds meicirculaire	519,6	-447,7	1.162,4	1.172,6	1.184,0
• Bijstelling storting reserve Maatschappelijke Opgaven		4.000,0			
• Vrijval budget crisis-gerelateerde kosten 2026			2.000,0		
• Dekking subsidiebeleid 2026-2030: Stelpost indexering			100,0	100,0	100,0
Totaal Programma Meewerkend bestuur	110,7	3.294,0	3.466,4	1.922,9	2.190,3

Kaders financiële uitgangspunten

In dit hoofdstuk gaan we in op de financiële uitgangspunten voor de nieuwe begrotingsperiode 2025-2028.

Ontwikkeling loonkosten

Nadat de bonden eerder al hadden ingestemd, zijn 13 december 2023 ook de leden van de VNG en Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) akkoord gegaan met het onderhandelingsresultaat voor een nieuwe cao gemeenten. De cao's gemeenten en SGO zijn daarmee definitief. De looptijd betreft de periode vanaf 1 januari 2024 t/m 31 maart 2025. Belangrijkste punt uit de nieuwe cao met gevolgen voor de begroting is de structurele loonstijging: per 1 januari 2024 4,75% en per 1 oktober 2024 1,25%.

Inflatie (exploitatie)budgetten

De prijsgevoelige uitgaven en prijsgevoelige inkomsten compenseren we voor de jaarlijkse begrote prijsstijging. In de begrotingen 2023 en 2024 is afgeweken van de werkwijze om de inflatie te baseren op een objectieve maatstaf. Voor de begroting 2025 gaan we de prijsstijging - net zoals in de jaren vóór 2023 - baseren op het prijsstijgingspercentage van de netto materiële overheidsconsumptie, zoals in de meest recente septembercirculaire staat. De inflatie passen we hierop aan. Voor 2025 en de jaren hierna heeft deze aanpassing een positief effect.

Inflatiecorrectie belastingen en tarieven

Net zoals voorgaande jaren hanteren we voor de inflatiecorrectie voor belastingen en tarieven een gewogen percentage. Deze bestaat uit 1/3 prijsmutatie budgetten en 2/3 voor overige ontwikkeling loonkosten.

Rente

De renteontwikkeling was in 2023 sterk volatiel maar is inmiddels stabiel. De rente is ten opzichte van vorig jaar verder toegenomen. De rente passen we hierop aan.

Omslagrente kapitaallasten en grondexploitatie

De rekenrente die we als kapitaallasten toerekenen voor de gerealiseerde investeringen en grondexploitatie is gebaseerd op de werkelijke rentekosten en onze vermogenspositie. Het percentage voor de begroting 2025 en volgende jaren is gebaseerd op de realisatie 2023.

Samenvattend wordt voorgesteld de volgende financiële uitgangspunten te hanteren voor de aankomende begrotingsperiode:

Samenvattend	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Loonstijging	5,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Prijsstijging	3,00%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%
Inflatiecorrectie	3,30%	2,90%	2,90%	2,90%	2,90%	2,90%
Rente:						
Lange financiering	3,50%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
Korte financiering	3,00%	4,75%	4,75%	4,75%	4,75%	4,75%
grondexploitatie en rente kapitaallasten	0,98%	0,79%				

Samenvatting

In het volgende overzicht gaan we in op de voorgestelde begrotingsmutaties waarbij de mutaties op het niveau van programma's zijn weergegeven. Deze begrotingsmutaties zijn inhoudelijk in de voorgaande hoofdstukken toegelicht.

Totaal voorgestelde begrotingsmutaties x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Duurzame Transformatie		-25,0	75,0	-79,0	
Sociale Kracht		-926,3	-1.021,3	-1.101,3	-1.527,0
Leefbare Ruimte	-284,2	-764,9	-823,3	-807,1	-690,8
Vitaal Ondernemen		-281,0	-336,0	-341,0	-346,0
Meewerkend bestuur	110,7	3.294,0	3.466,4	1.922,9	2.190,3
Totaal effect kadernota begrotingssaldo	-173,5	1.296,8	1.360,8	-405,5	-373,5

Ontwikkeling begrotingssaldo

In het hoofdstuk Samenvatting in de Eerste bestuursrapportage 2024 is het resultaat van deze Kadernota 2025 in combinatie met de navolgende voorgestelde mutaties vanuit de Eerste bestuursrapportage 2024 en de verwachte ontwikkelingen meicirculaire 2024 doorgerekend op het begrotingssaldo.

Samenvattend is dit het begrotingsbeeld tot en met deze Kadernota:

Ontwikkeling begrotingssaldo x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Begrotingssaldo, als startpunt	-14,1	-789,4	-731,8	1.156,4	1.434,5
Voorgestelde mutaties Kadernota 2025:					
• Nieuwe voorstellen	-284,2	-2.813,8	-3.046,5	-3.372,5	-3.792,2
• Autonome ontwikkelingen en dekkingsvoorstellen	110,7	4.110,6	4.407,3	2.967,0	3.339,7
Begrotingssaldo na kadernota	-187,6	507,4	629,0	750,9	982,0
• Resultaat 1e bestuursrapportage 2024	-466,8	-428,0	-683,6	-699,4	-755,3
Begrotingssaldo na kadernota en 1e bestuursrapportage	-654,4	79,4	-54,6	51,5	226,7
	tekort	overschot	tekort	overschot	overschot

Begrotingsmutaties op basis van programma's

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

- Resultaat voor bestemming
Per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming.
- Resultaatbestemming
Per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming.
- Resultaat na bestemming / Totaal resultaat
Per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming, oftewel de mutatie van het vrij inzetbare begrotingssaldo. Dit bedrag is dan weer gelijk aan het totaal van de voorgestelde begrotingsmutaties.

Begrotingsmutaties programma's x € 1.000: - = nadeel en + = voordeel	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
<i>Baten voor resultaatbestemming:</i>					
Duurzame Transformatie	-124,7	-115,9	-125,2	-131,6	-133,2
Sociale Kracht		96,0	96,0	96,0	
Leefbare Ruimte		-72,0	-72,0	-47,0	-22,0
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur	-228,4	-1.234,7	333,4	296,6	259,0
Totaal baten voor resultaatbestemming	-353,1	-1.326,6	232,2	214,0	103,8
<i>Lasten voor resultaatbestemming:</i>					
Duurzame Transformatie	-67,7	-48,0	-143,8	-3,7	-7,3
Sociale Kracht	373,7	1.412,0	1.462,7	1.477,6	1.101,4
Leefbare Ruimte	677,9	1.129,5	1.269,3	1.320,0	1.509,0
Vitaal Ondernemen	56,8	339,4	392,4	389,7	468,0
Meewerkend bestuur	-2.670,3	-1.406,3	-3.994,9	-2.371,6	-2.746,0
Totaal lasten voor resultaatbestemming	-1.629,6	1.426,6	-1.014,3	812,0	325,1
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	1.276,5	-2.753,2	1.246,5	-598,0	-221,3
Resultaatbestemming:					
<i>Onttrekking aan reserves:</i>					
Duurzame Transformatie					
Sociale Kracht		239,0	209,0	193,0	
Leefbare Ruimte		33,0	127,3	221,5	415,8
Vitaal Ondernemen					75,0
Meewerkend bestuur					
Totaal onttrekking aan reserves	0,0	272,0	336,3	414,5	490,8
<i>Storting in reserves:</i>					
Duurzame Transformatie					
Sociale Kracht		222,0	222,0	222,0	722,0
Leefbare Ruimte					
Vitaal Ondernemen					
Meewerkend bestuur	1.450,0	-4.000,0			
Totaal storting in reserves	1.450,0	-3.778,0	222,0	222,0	722,0
Saldo resultaatbestemming	-1.450,0	4.050,0	114,3	192,5	-231,2
RESULTAAT NA BESTEMMING (mutaties begrotingssaldo)	-173,5	1.296,8	1.360,8	-405,5	-452,5

Mutaties begrote reservemutaties

Met deze Kadernota wordt een aantal begrotingsmutaties voorgesteld op de ontwikkelingen van de reserves. Samengevat geeft dit het volgende beeld:

Mutaties reserves Kadernota 2025 x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
<i>Stortingen in reserves:</i>					
• Reservering voor investeringen buitensport	750				
• Reservering voor realisatie flexwoningen	3.675				
• Reservering voor investering herhuisvesting Ursula	1.000				
• Reservering voor investeringen rationeel wegbeheer	3.300				
• Reservering voor investeringsbudget PHS	5.950				
• Reservering voor investeringen IHP 2024-2039	3.500	222	222	222	722
• Vervallen reservering noodzakelijke maatschappelijke opgaven		-4.000			
Totaal stortingen in reserves	18.175	-3.778	222	222	722
<i>Onttrekkingen aan reserves:</i>					
• Inzet Egalisatiereserve sociaal domein voor:					
o sociaal werker nieuwkomers		70	70	70	
o tijdelijke formatie leerlingenvervoer		16	16		
o participatie inburgering		54	54	54	
o cliënt-ervaringsonderzoeken jeugdzorg		30			
• Inzet reserve Opvang vluchtelingen Oekraïne voor projectleider en projectondersteuner migratie		69	69	69	
• Inzet Algemene reserve voor:					
o investeringsbudget PHS	3.000				
o realisatie flexwoningen	425				
o investering herhuisvesting Ursula	1.000				
o rationeel wegbeheer	3.300				
• Inzet reserve Noodzakelijke maatschappelijke opgaven voor:					
o investeringen IHP 2024-2039	3.500				
o investeringsbudget PHS	1.500				
o investeringen buitensport	750				
o realisatie flexwoningen	3.250				
• Inzet reserve afdekking afschrijvingslast lopende investeringen		33	127	222	491
Totaal onttrekkingen aan reserves	16.725	272	336	415	491
Per saldo reservemutaties	1.450	-4.050	-114	-193	231

Deze mutaties zijn in voorgaande hoofdstukken toegelicht en hebben alle betrekking op de gemaakte keuzes in deze Kadernota.

Voor het verloop van de reserves inclusief deze mutaties wordt verwezen naar het in de Eerste bestuursrapportage opgenomen overzicht.

Nieuwe voorgenomen investeringen

In deze Kadernota stellen we de volgende nieuwe voorgenomen investeringen voor:

Mutaties voorgenomen Investerings Kadernota 2025 (x € 1.000)	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
De volgende voorgenomen investeringen zijn voorgesteld:				
• Rationeel wegbeheer totaal € 3,3 miljoen periode 2025-2028	825	825	825	825
• Investerings MJOP sportvelden				750
• Herhuisvesting Ursula naar gemeentehuis Boxtel				1.500
Totaal voorgestelde voorgenomen investeringen	825	825	825	3.075

In voorgaande hoofdstukken zijn deze voorgestelde voorgenomen investeringen verder toegelicht.

Bijlage 1: Opbrengsten samenwerkingsavond 10 april

Op 10 april is op de samenwerkingsavond door de raad waardevolle input gegeven voor de Kadernota. De door het college voorbereide groslijst van mogelijk te honoreren wensen en ambities is door de aanwezige raadsleden van commentaar voorzien. Daarnaast zijn aanvullend onderwerpen aan het college ter overweging aangedragen.

In haar afweging heeft het college de suggesties van de raad uiteraard ter harte genomen.

Aangedragen onderwerpen

Aanvullend op de door het college gemaakte inventarisatie zijn door de raad de volgende suggesties gedaan:

Programma Duurzaamheid

1. Meer aandacht voor acties in de openbare ruimte met betrekking tot klimaatadaptatie
2. Flexwoningen waar mogelijk biobased uitvoeren

Programma Sociale Kracht

3. Gratis abonnement op kranten en/of gratis kranten ter beschikking stellen op diverse punten in de wijk
4. Maatwerk voor normverhoging minima

Programma Leefbare Ruimte

5. Vorm en duur waarin de Markt autovrij is

Programma Vitaal Ondernemen

6. Extra aandacht voor verduurzaming maatschappelijk vastgoed
7. Indexatie muziekvouchers

Programma Meewerkend Bestuur

8. Onderzoek naar huis aan huisblad voor het informeren van inwoners
9. Meer handhaving op verkeerssnelheid en rijrichtingen
10. Onderzoek naar mogelijkheid van zelf plaatsen van flitspalen
11. Mogelijkheid ontwikkelen voor gratis trouwen met privacy
12. Mogelijkheid voor contante betaling bij Burgerzaken
13. Tevredenheidsmeting via een smiley-apparaat in de gemeentehal

Aandachtspunten in belangrijke mate opgenomen in de Kadernota

Een belangrijk deel van de bovenstaande punten is door het college opgenomen in de Kadernota. In het onderstaande is hierbij onderscheid gemaakt in punten met financieel effect, zonder financieel effect en bestaand beleid.

Met financieel effect

- Het college kiest voor maatwerk in het kader van de normverhoging voor de minima en indexeert de muziekvouchers.
- Voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed wordt een integraal plan opgesteld waarvan de kosten in de Kadernota 2026 zullen landen.

Zonder financieel effect

- Momenteel lopen er gesprekken over de wijze waarop de inwoners huis-aan-huis geïnformeerd worden.
- Het college gaat gratis trouwen met voldoende privacy aanbieden.

Bestaand beleid

- In het huidige klimaatbeleid is reeds aandacht voor de door de raad geopperde acties in de openbare ruimte.
- Bij flexwoningen onderzoeken we de mogelijkheden van biobased bouwen.
- Met de uitbreiding van de BOA-capaciteit is ook de intensiteit van handhaving op verkeersovertredingen toegenomen.
- In de bibliotheek worden op dit moment al gratis kranten ter inzage aangeboden.

Nader onderzoek

- Ten aanzien van de Markt (punt 5) geldt dat de periode waarin de Markt autovrij is onderdeel vormt van een bredere studie naar de toekomst van de Markt, waarin ook expliciet aandacht is voor veiligheid.
- Het plaatsen van een tevredenheidsmeting via een smiley-apparaat wordt onderzocht in het project Dienstverlening.

Vooralsnog niet overgenomen

- Het zelf plaatsen van flitspalen is vooralsnog niet mogelijk op grond van vigerende regelgeving.
- Het college vindt het in verband met veiligheid niet wenselijk dat er contant betaald wordt.